

3. Posebne ugotovitve

3.1 Odbor poleg tega želi, da se v zakonodajo Skupnosti vključita primerno priznanje in zaščita licenc, kot je GPL (splošna javna licenca) ali licenca „Creative Commons“ za področje knjig in umetniških del. Te licence nudijo uporabnikom precej svobode. GPL se na primer uporablja za veliko število programske opreme v informacijskih strežnikih (internetni usmerjevalniki, uprave, podjetja).

3.2 S temi manj omejujimi uporabniškimi licencami se izdelki lahko širijo ter postanejo last uporabnikov in naslov-

nikov. Tako v celoti izpolnjujejo cilje hitrega razširjanja znanj in tehnologij, kar bi moral biti ključni element lizbonske strategije.

3.3 Zato EESO prosi Evropsko komisijo, da ponovno obravnava kodifikacijo, za katero se zdi, da zaustavlja proces, in da predvidi pobude za priznanje prostih licenc in uravnoteženje pravic med imetniki in uporabniki v okviru informacijske družbe, da so dela na voljo večjemu številu uporabnikov in da se krepi konkurenčnost in inovativnost v Skupnosti.

V Bruslju, 26. oktobra 2006

Predsednik

Evropskega ekonomsko-socialnega odbora

Dimitris DIMITRIADIS

Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o trajanju varstva avtorske pravice in določenih sorodnih pravic (kodificirana različica)

COM(2006) 219 konč. — 2006/0071 (COD)

(2006/C 324/03)

Svet je 6. junija 2006 sklenil, da v skladu s členom 95 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti Evropski ekonomsko-socialni odbor zaprosi za mnenje o zgoraj omenjenem dokumentu.

Strokovna skupina za enotni trg, proizvodnjo in potrošnjo, zadolžena za pripravo dela Odbora na tem področju, je mnenje sprejela 20. septembra 2006. Poročevalec je bil g. RETOUREAU.

Zaradi obnove mandata Odbora je plenarna skupščina sklenila, da bo mnenje obravnavala na oktobrskem plenarnem zasedanju in v skladu s členom 20 poslovnika za splošnega poročevalca imenovala g. RETUREAUJA.

Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje sprejel na 430. plenarnem zasedanju 26. oktobra 2006 s 104 glasovi za, 1 vzdržanim glasom in nobenim glasom proti.

1. Predlogi Komisije

1.1 Dokument Komisije je kodificirana različica. Kodificirana besedila razen določenih formalnih popravkov ne spreminjajo veljavne zakonodaje.

1.2 V okviru „Evrope državljanov“ je izjemno pomembno, da je zakonodaja Skupnosti preprosta in jasna, zato so Evropski parlament, Svet in Komisija poudarili potrebo po kodifikaciji zakonodajnih aktov, ki so bili večkrat spremenjeni, in na podlagi medinstitucionalnega sporazuma sklenili, da se lahko uporabi pospešeni postopek. Kodificirani zakonodajni akti ne smejo vsebovati nobene bistvene spremembe.

2. Splošne ugotovitve

2.1 EESO ugotavlja, da so predlogi Komisije popolnoma v skladu s ciljem pospešenega postopka na področju kodifikacije.

2.2 Kljub temu se lahko vprašamo o potrebi po stabilizaciji zakonodaje v zvezi z avtorskimi in sorodnimi pravicami; kodifikacija je namreč koristna le, če se pričakuje, da se zakonodaja na tem področju ne bo več bistveno razvijala.

2.3 Varstvo avtorske pravice, ki je na začetku obstoja v 19. stoletju trajalo deset let, danes traja sedemdeset let po smrti avtorja. Obstaja možnost, da bodo skušali nosilci pravic in imetniki sorodnih pravic trajanje varstva v prihodnosti še podaljšati.

2.4 Danes je stanje izjemno neuravnoteženo in se nagiba v prid dedičev avtorja (približno 3 generacije) in nosilcev sorodnih pravic, zato bi bilo treba določbe glede trajanja varstva ponovno pregledati, saj niso več v skladu s potrebami javnosti in ustvarjalcev. Kaj se bo zgodilo v Evropi v primeru, da eden od članov STO, na primer Združene države — ki to tudi načrtujejo — podaljša začetno varstvo na devetdeset ali celo na sto let („amandma Disney“)? Bo treba posodobiti trgovinske sporazume v zvezi z intelektualno lastnino?

2.5 Veliko število del — literarnih, filozofskih in drugih — je v izvornem jeziku izdanih le enkrat in ne bodo ponatisnjena v času življenja avtorja ali celo njegovih dedičev. Tudi če ta dela v času avtorjevega življenja niso bile uspešnice, imajo mnoga kljub vsemu določeno vrednost, vendar pa postanejo potencialnim bralcem zelo hitro nedostopna. Neskončno podaljševanje pravic dejansko koristi le majhnemu številu ustvarjalcev, zaradi določil glede trajanja sistema varstva pa je onemogočena izdaja velikega števila del, ki jih po prvi razprodani izdaji bralci in študentje ne bodo mogli več najti.

2.6 Zato si je treba postaviti vprašanje o stabilizaciji zakonodaje v zvezi z avtorskimi in sorodnimi pravicami; kodifikacija je namreč koristna le, če se pričakuje, da se zakonodaja na tem področju ne bo več občutno razvijala.

2.7 V dobi digitalnih medijev bi lahko natančneje razmislili o širjenju del in pravici dostopa javnosti do ustvarjalnih del in kulture na svetovni ravni. Zato EESO meni, da je kodifikacija prezigodnja in da bi bilo bolje uporabiti postopek konsolidacije ter ponovno proučiti pogoje in trajanje varstva na področju avtorskih in sorodnih pravic, ki bili v skladu z lizbonsko strategijo.

3. Posebne ugotovitve

3.1 Odbor poleg tega želi, da se v zakonodajo Skupnosti vključita primerno priznanje in zaščita licenc, kot so LGPL (Lesser General Public Licence for technical documentation, splošna javna licenca) ali licenca „Creative Commons“ za področje knjig in umetniških del. Te licence nudijo uporabnikom precej svobode; GPL se na primer uporablja za veliko število programske opreme v informacijskih strežnikih (internetni usmerjevalniki, uprave, podjetja).

3.2 S temi manj omejujimi uporabniškimi licencami se izdelki lahko širijo ter postanejo last uporabnikov in naslovnikov. Tako v celoti izpolnjujejo cilje lizbonske strategije glede hitrega širjenja znanja in tehnologij.

3.3 Zato EESO prosi Evropsko komisijo, da ponovno obravnava kodifikacijo, za katero se zdi, da zaustavlja proces, in da predvidi pobude za priznanje prostih licenc in uravnoteženje pravic med imetniki in uporabniki v okviru informacijske družbe, da bi bila dela na voljo večjemu številu uporabnikov.

V Bruslju, 26. oktobra 2006

Predsednik

Evropskega ekonomsko-socialnega odbora
Dimitris DIMITRIADIS